

1 ÚVOD

Územně analytické podklady hl. m. Prahy (ÚAP) jsou zpracovávány na základě usnesení Rady hl. m. Prahy č. 373 ze dne 20. 3. 2007. Vzhledem ke specifické pozici hl. m. Prahy, plnící roli samosprávného územního celku kraje a zároveň obce, je nezbytné v souladu s požadavky stavebního zákona č. 83/2006 Sb. zajistit zpracování Územně analytických podkladů tak, aby umožňovala plnit úlohu územně plánovacího podkladu jak pro koncepční dokumentace celoměstského charakteru, tak pro územně plánovací dokumentace podrobné. Požadavek na přednostní zpracování podkladu pro zpracování Zásad územního rozvoje hl. m. Prahy vedl nejdříve ke zpracování dokumentace Územně analytických podkladů hl. m. Prahy – kraj, projednaných usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 4/30 dne 28. 2. 2008. Tento dokument byl přednostně zaměřen na analýzu a popis problémů celoměstského a regionálního charakteru v úrovni podrobnosti nezbytné pro zpracování základní koncepce rozvoje území hl. m. Prahy. Zároveň se tento dokument stal dobrým východiskem pro zpracování podstatně hlubší územní analýzy, která je předmětem tohoto materiálu. Územně analytické podklady hl. m. Prahy v souladu s §4 píš. 5. Vyhlášky č. 500/2006 Sb. počínaje tímto vydáním jednotně zahrnují obsah úrovně kraje i úrovně obce tak, aby mohly sloužit jako základní východisko pro zpracování územně plánovacích dokumentací a rozvojových dokumentů připravovaných na území hl. m. Prahy.

Územně analytické podklady hl. m. Prahy, aktualizované dle požadavků stavebního zákona ve dvouletých cyklech, se stávají významným dokumentem pro průběžné sledování a vyhodnocování změn v území. Tím získává město dosud chybějící souhrnný informační zdroj pro včasné odhalování vznikajících problémů a nerovnováh v území a zároveň možnost zpětné vazby pro verifikaci dopadů rozhodování v území na jeho dlouhodobý vyvážený rozvoj.

Obsahové zaměření Územně analytických podkladů hl. m. Prahy má však také svá omezení. Problematika území hl. m. Prahy je velmi široká, zejména v úrovni jemného územního detailu, a není tedy možné ji v úplnosti podchytit ani v tomto druhu dokumentace. Obsah podkladů vychází samozřejmě z nejpodrobnějších údajů o území, která jsou pro celé území hl. m. Prahy k dispozici, podrobnost popisné a analytické části však zůstává na úrovni takového územního detailu, který odpovídá přibližně podrobnosti územního plánu hl. m. Prahy, pro který je tento dokument také základním vstupem.

Pro podporu koncepční přípravy územního rozvoje v konkrétních lokalitách, by měly Územně analytické podklady hl. m. Prahy být základním východiskem pro případné zpracování podrobnějších podkladů a průzkumů území, které by cíleně a v logické hierarchické návaznosti rozvíjely ty části obsahu, jejichž podrobnost by nebyla pro dané území a účel dostatečná. Toto lokální upřesňování a doplňování bude zároveň vítaným vstupem pro průběžné ověřování správnosti a aktuálnosti datového obsahu dokumentu.

Je třeba také mít na zřeteli, že se jedná o vůbec první vydání dokumentu tohoto druhu v Praze, přičemž jeho užívání a přizpůsobení cílovým skupinám uživatelů teprve bude následovat v průběhu budoucích aktualizací cyklů. Teprve dlouhodobým životem by měl proces územně plánovacího monitoringu vyústit v informační výstupy, které budou optimálně popisovat stav a dynamiku rozvoje území způsobem, který bude maximálně splňovat požadavky svých uživatelů.

Zpracování územně analytických podkladů hl. m. Prahy je výstupem průběžné činnosti, jakýmsi snímkem stavu území v daném okamžiku. Vzhledem k trvajícím proměnám území se předpokládá doplnění výstupů této činnosti o informační systém, který bude průběžně zobrazovat aktuální informace o stavu území, zejména jeho územně-technických limitů tak, aby integrálně doplňoval periodicky aktualizované souhrnné informace obsažené v textových částech dokumentu. Tento informační systém vzniká v úzké vazbě na projekt Digitální mapy Prahy, který je zajišťován rovněž Útvarem rozvoje hl. m. Prahy.

Územně analytické podklady kraje jsou členěny do dvou částí. V první, textové a grafické části, je proveden rozbor stavu a vývoje jednotlivých tematických oblastí města. Mezi tyto oblasti spadají témata přírodních podmínek, sídelní struktury, stavu složek životního prostředí, dopravní a technické infrastruktury, ale také témata popisující dynamické činitele v území, zejména ekonomické, sociální, kulturně-historické a další. Jedním ze specifických cílů

tohoto rozboru je nalezení základních hodnot území, jejichž zachování je klíčové z hlediska dalšího rozvoje území. Pro každé takto specifikované téma byla zpracována SWOT analýza, shrnující silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení, na jejichž základě jsou pak definovány hlavní problémy k řešení především v navazujících územně plánovacích dokumentacích. Dílčí SWOT analýzy a specifikace hlavních problémových témat se staly základem vyhodnocení vyváženosti vztahu mezi pilíři udržitelnosti vývoje.

Vedle základních analýz a rozborů si Územně analytické podklady hl. m. Prahy kladou za cíl také přinést ucelený a šířeji využitelný podklad pro hodnocení rozvoje území z hlediska naplňování principů udržitelného rozvoje hl. m. Prahy. Pojem udržitelný rozvoj má množství významů, proto pro účely praktického hodnocení byly jako principy udržitelného rozvoje v hl. m. Praze považovány principy, zásady a priority vyplývající ze schválených dokumentů ve vztahu k rozvoji území Prahy, tedy zejména Politiky územního rozvoje ČR, Strategického plánu hl. m. Prahy a Zásad územního rozvoje hl. m. Prahy. Pro účely objektivního a porovnatelného vyhodnocování udržitelnosti vybraných aspektů rozvoje území je založen systém indikátorů, který je zároveň jedním ze základních podkladů pro výstupy rozboru udržitelného rozvoje území.

Závěrečným vyhodnocením rozboru udržitelného rozvoje území, jehož součástí jsou výše uvedené kapitoly, je určení problémů k řešení, směřujících zejména směrem k územně plánovacím dokumentacím zpracovávaných pro území hl. m. Prahy.

Grafické znázornění územní lokalizace většiny tematických jevů a dále hodnot, limitů, rozvojových záměrů a problémů je provedeno v grafické části. Výkresy jsou zpracovány v základním měřítku 1 : 10 000, jevy, jejichž podrobnost se tomuto měřítku vymyká, jsou znázorněny v doplňkových měřítcích 1 : 25 000, 1 : 5 000 nebo 1 : 100 000.

Základní údaje o hl. m. Praze

rozloha (km ²)	496,1
zeměpisná šířka (severní šířka)	50°4'53.193" N
zeměpisná délka (východní délka)	14°25'38.39" E
maximální nadmořská výška (m n. m.)	399
minimální nadmořská výška (m n. m.)	177
průměrná roční teplota vzduchu (°C)	9,1
roční úhrn srážek (mm)	463,6
počet správních obvodů	22
počet městských částí	57
počet katastrálních území	112
počet trvale bydlících obyvatel (31. 12. 2007)	1 212 000
hustota zalidnění (obyvatel na km ²)	2 444
podíl obyvatel ve věku 0 – 14 let (%)	12,1
podíl obyvatel ve věku 15 – 64 let (%)	72,3
podíl obyvatel ve věku 65 a více let (%)	15,6
podíl obyvatel s maturitním vzděláním (%)	44,3
podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním (%)	23,6
podíl počtu zaměstnaných v terciéru (%)	78,9
obecná míra nezaměstnanosti (%)	2,2
počet ekonomických subjektů	453 000
podíl na HDP ČR (%)	24,3

